

Množičen razvoj zelene hojve uši je lani povzročil obilno medenje hoje.

teden avgusta, torej približno 60 dni. Zanesljivo lahko trdimo, da je bila ta naravna danost, ki se ne pojavlja vsako leto, preslabo izrabljena. Na podlagi poslanih poročil o izvajanju pašnih redov so čebelarji na hojevo pašo pripeljali 7470 čebeljih družin ali 188 prevoznih enot. Ob tako obilnem medenju bi se tudi čebelarju, ki čebelarji na stalnem mestu, splačalo čebele prepeljati v gozd. V dnevih z ugodnim vremenom so bili donosi tudi več kot 5 kg na panj. Kjer koli smo otrsli kakšno vejo jelke, so se z nje usule zelene hojve ušice vseh starosti.

Pri tako velikih donosih in dolgotrajnem medenju moramo premisliti tudi o prostornini panja in številu čebel v družini. V obdobju dobrega medenja morajo imeti čebele na voljo dovolj praznega satja za odlaganje medicidine oz. mane, matica pa dovolj prostora za nemoteno zaleganje. Dogajalo pa se je, da so čebele na nekaterih območjih zelo hitro napolnile medišča, zato so med nanosile tudi v plodišča in s tem blokirale matico. Če se nam je zgodilo to, smo zaradi premajhnega prostora v panju izgubili del medu, poleg tega pa je bila matica omejena, zato je bilo manj tudi zalege in posledično manj čebel. Čebelarji, ki čebelarijo v panjih, katerih prostornino lahko poljubno povečujejo, teh težav niso imeli, njihova bera pa je bila na koncu občutno večja. Količina pridelanega medu ni vedno odvisna od števila čebeljih družin, temveč največkrat od primerno velikega panja in zadostnega števila pašnih čebel.

Na splošno lahko rečemo, da je bilo medenje v sezoni 2013 dobro, koliko ga je kdo izrabil, pa je drugo vprašanje. Čez zimo imamo čas, da zadeve analiziramo ter sprejmemo odločitve in ukrepe za prihodnjo sezono. Staro leto se je končalo in začenja se novo. Naj bo srečno, zdravo in medeno! ■

S KNJIŽNE POLICE

Richard Jones: Ljudska umetnost na slovenskih panjskih končnicah

International Bee Research Association, Treforest 2013, 84 strani ISBN 9780860982760

Sredi lanskega novembra je v Veliki Britaniji izšla lična nova knjiga o panjskih

končnicah z naslovom »Ljudska umetnost na slovenskih panjskih končnicah« (The Folk Art of Slovenian Hive Fronts) izpod peresa g. Richarda Jonesa, urednika znane revije BEE WORLD in nekdanjega direktorja Mednarodnega združenja za raziskave čebel s kratico IBRA. Delo obsega 84 strani, v njej pa je predstavljenih 50 najbolj tipičnih panjskih končnic, ki so vsebinsko razdeljene po temah od Stare do Nove zaveze, folklore, vsakdanjega kmečkega življenja, zgodovinskih dogodkov ter različnih smešnih in satiričnih prizorov. Fotografije so reprodukcije kopij panjskih končnic, ki jih je pred leti v radovljiškem čebelarskem muzeju kupila zdaj že pokojna dr. Eva Crane, znana raziskovalka svetovne čebelarske zgodovine. Prvi del knjige

je posvečen slovenskemu čebelarstvu v preteklosti in sedanjosti, še zlasti vprašanjema, kako in zakaj so nastale panjske končnice, ki so tipične samo za tisti košček sveta, ki ga dandanes imenujemo Slovenija. V tem delu so tudi fotografije starih in sodobnih slovenskih čebelnjakov s poslikanimi panji. V drugem delu je na vsaki strani fotografija posamezne končnice in pod njo razlaga njene vsebine.

Izid te lepe publikacije je finančno podprla fundacija dr. Eve Crane (The Eva Crane Trust), katere upravljanje je zaupano g. Jonesu. Prepričan sem, da bo knjiga pomembno prispevala k še boljšemu poznavanju slovenskega čebelarstva v angleško govorečih delih sveta in k še večji prepoznavnosti naše domovine v svetu.

Kot soavtor sem v darilo prejel tri izvode, eden izmed teh pa je že na policah Čebelarske knjižnice Janeza Goličnika na Brdu pri Lukovici in tako na vpogled vsem, ki jih knjiga zanima. ■ **Franc Šivic**

Knjigo lahko kupite s 25 % popustom v spletni trgovini IBRA. Cena: 13,16 GBP. Popust uveljavite z vnosom kode: »SLOVENIA14« ob koncu spletnega nakupa.